

The background of the entire page is a photograph of a rural landscape. In the foreground, there is a green field with a white horse and a brown cow. In the background, there is a dense line of trees. The sky is blue with some clouds. A white grid pattern is overlaid on the entire image. The logo is positioned in the top right corner, featuring a dark red rectangle with the word 'Staro' in white, and a green shape below it with the text 'NATUUR EN BUITENGEBIED' in dark red.

Staro

NATUUR EN
BUITENGEBIED

Quickscan flora en fauna

De Gijzel 30 te Helvoirt

Rapportnummer 15-0281

www.starobv.nl

Quickscan flora en fauna

De Gijzel 30 te Helvoirt

november 2015

Rapportnummer: 15-0281

In opdracht van: Pouderoyen BV
St. Stevenskerkhof 2
6511 VZ Nijmegen

Uitgevoerd door: Staro Natuur en Buitengebied
Lodderdijk 38a
5421 XB Gemert
tel. 0492-450161
fax. 0492-450162
www.starobv.nl

Veldonderzoek: L. Hulsen MSc

Auteur: L. Hulsen MSc

Kwaliteitscontrole: ir. E. Claassen

Inhoud

1	Inleiding	4
1.1	Aanleiding	4
1.2	Doel	4
1.3	Zorgplicht	4
1.4	Leeswijzer	4
2	Plangebied	6
2.1	Ligging en beschrijving plangebied	6
2.2	Voorgenomen plannen	8
3	Methode	10
4	Natuurwaarden	11
4.1	Beschermde gebieden	11
4.2	Beschermde soorten	12
4.2.1	Flora	13
4.2.2	Vlinders en libellen	13
4.2.3	Mieren en kevers	14
4.2.4	Vissen	14
4.2.5	Reptielen en amfibieën	14
4.2.6	Vogels	18
4.2.7	Zoogdieren	19
5	Conclusies	23
	Geraadpleegde bronnen	26
	Bijlage 1 Wet- en regelgeving	

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

In verband met de voorgenomen ontwikkeling aan de Gijzel 30 te Helvoirt, gemeente Haaren, is het noodzakelijk een quickscan flora en fauna uit te voeren. Ten behoeve van de planologische procedures is het noodzakelijk te onderzoeken welke natuurwaarden actueel in het gebied aanwezig zijn en op welke wijze de werkzaamheden hierop effect hebben. Dit om te voorkomen dat in strijd met de natuurwetgeving gehandeld zal worden.

1.2 Doel

Doel van het onderliggende onderzoek is te bepalen of de wijzigingen binnen het plangebied mogelijk leiden tot overtreding van de natuurwetgeving. Voor soortbescherming is hierbij de Flora- en faunawet van belang. Gebiedsbescherming is vastgelegd in de Natuurbeschermingswet 1998 (o.a. Natura 2000) en het Natuurnetwerk Nederland, in Noord-Brabant bestaand uit de Rijks-EHS en de provinciale EHS. In bijlage 1 wordt deze wet- en regelgeving uitgebreid beschreven.

Het in deze rapportage beschreven onderzoek heeft tot doel het vaststellen van de (mogelijke) aanwezigheid van beschermde soorten die zijn opgenomen in de tabellen van beschermde flora en fauna in het kader van de Flora- en faunawet. Tevens heeft het onderzoek tot doel vast te stellen op welke wijze en in welke mate de voorgenomen ontwikkeling invloed kan hebben op het eventueel voorkomen van beschermde soorten. Op basis van dit onderzoek kan worden vastgesteld welke maatregelen getroffen en vervolgstappen genomen dienen te worden om te voorkomen dat in strijd met de natuurwetgeving zal worden gehandeld. Aanvullend zal worden bepaald of voorgenomen ontwikkelingen effect hebben op de beschermde natuurwaarden van nabijgelegen natuurgebieden.

1.3 Zorgplicht

Voor alle in het wild levende planten en dieren, ook niet beschermde soorten, kent de Flora- en faunawet een zorgplicht. Deze zorgplicht (artikel 2 Flora- en faunawet) houdt in dat planten en dieren niet onnodig vernield/gedood of verstoord mogen worden. Dit betekent dat handelingen (of het nalaten hiervan) waarvan men weet, of redelijkerwijs kan vermoeden, dat ze nadelig zijn voor planten en/of dieren, niet mogen worden uitgevoerd.

1.4 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt een beschrijving gegeven van het plangebied en de voorgenomen ontwikkelingen. In hoofdstuk 3 wordt de gebruikte onderzoeksmethode besproken. De mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten en gebieden en de effecten van de geplande ingrepen op aanwezige beschermde natuurwaarden worden

beschreven in hoofdstuk 4. In dit hoofdstuk wordt tevens ingegaan op de mogelijke noodzaak tot het treffen van mitigerende maatregelen. In het laatste hoofdstuk zijn de conclusies uiteengezet.

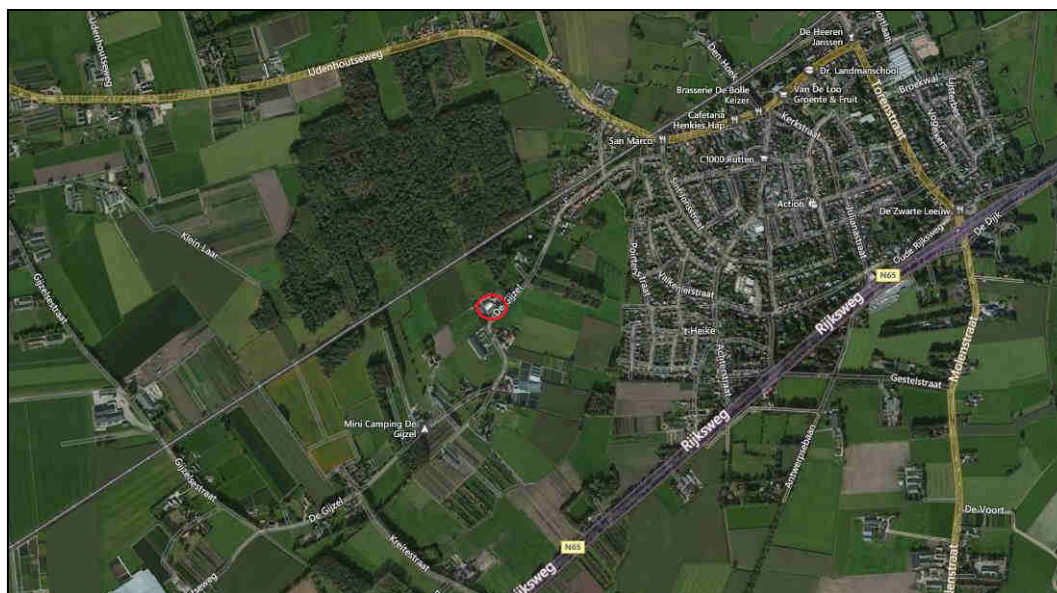
2 Plangebied

2.1 Ligging en beschrijving plangebied

Het plangebied ligt te midden van weilanden, aan De Gijzel 30 in Helvoirt, gemeente Haaren. Het plangebied bevindt zich buiten de bebouwde kom van Helvoirt. In de omringende omgeving bevindt zich ten noorden van het plangebied een spoorlijn en bos, in het oosten de bebouwde kom van Helvoirt, in het zuiden de N65 en verder wordt het met name omringd door weilanden.

Het plangebied betreft een bedrijventerrein t.b.v. verhuur van machines en werktuigen. In het plangebied zijn een woonboerderij aanwezig en verschillende opslagloodsen. De aanwezigheid van een mestsilo en locatie voor kuilvoeropslag geven het vroegere agrarische gebruik nog weer. Aan de voorzijde van het plangebied zijn recent leilindes aangeplant. In het plangebied groeien verscheidene bomen en hagen. Ook zijn er diverse grondwallen aanwezig en bestaat een gedeelte van het plangebied uit weiland. In het westen en oosten wordt het plangebied begrensd door een ondiepe sloot. In het zuiden wordt de grens van het plangebied gevormd door asfaltweg De Gijzel en in het noorden loopt de grens van het plangebied door weiland wat momenteel begraasd wordt door paarden.

De ligging van het plangebied is weergegeven in figuur 1 en de grove begrenzing in figuur 2. Op pagina 7 en 8 is een foto-impressie van het plangebied opgenomen.

Figuur 1. Ligging plangebied (rode cirkel) (bron: Bing maps)

Figuur 2. Begrenzing van het plangebied (rood) (bron: Bing maps)

Foto 1. Te slopen loods

Foto 2. Te slopen schuur

Foto 3. Locatie nieuwe loods

Foto 4. Locatie nieuwe loods

Foto 5. Te verwijderen meststilo

Foto 6. Sloop oostgrens

Foto 7. Sloop westgrens

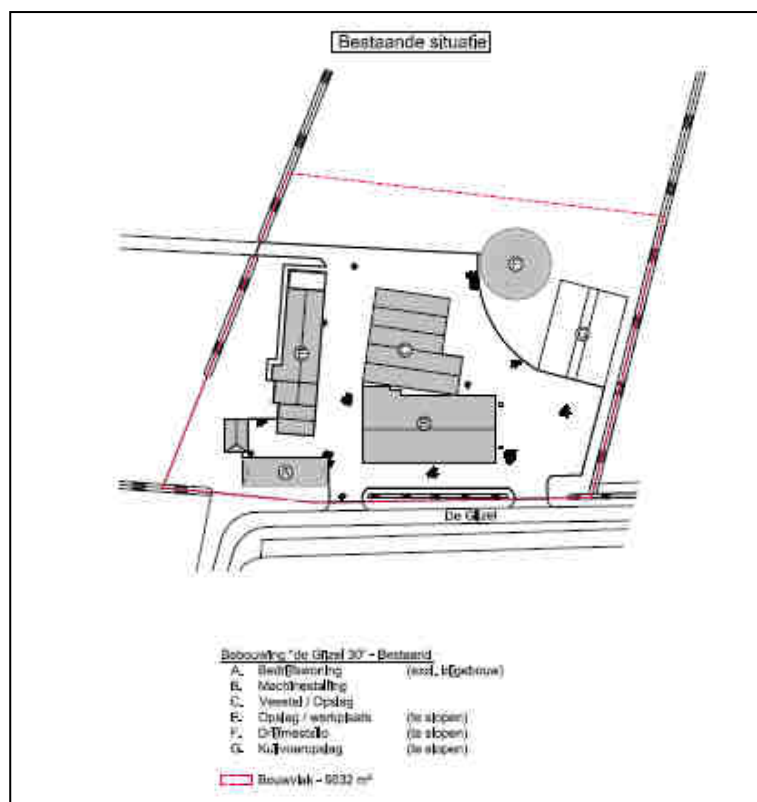
Foto 8. Grondwal

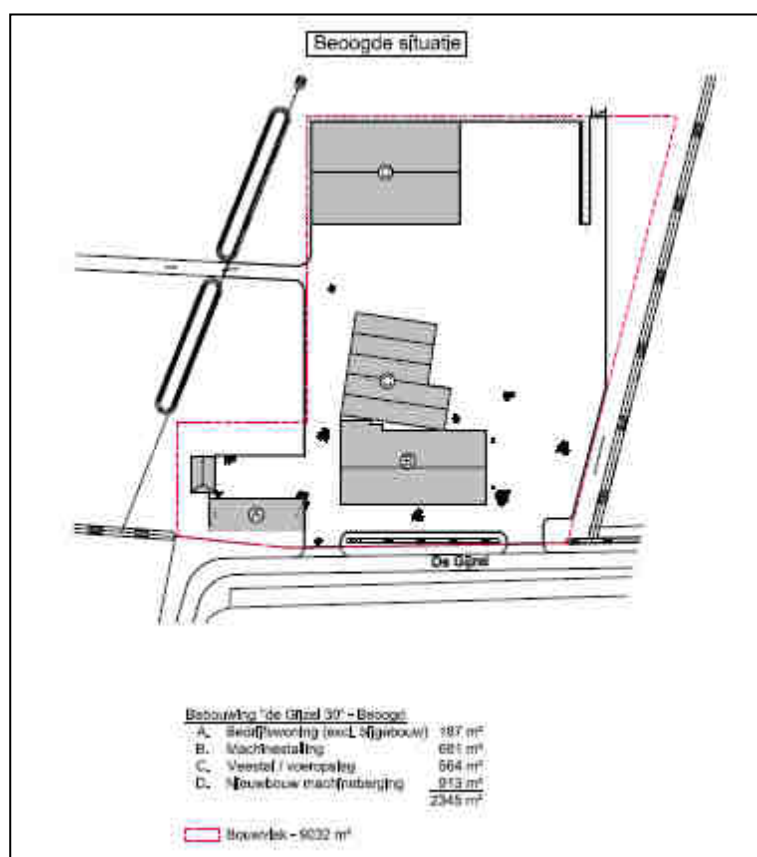
Foto 9. Te verwijderen bomen (kers)

2.2 Voorgenomen plannen

Het voorgenomen plan betreft een vormverandering van het bouwvlak aan de Gijzel 30. Dit ten behoeve van de bouw van een nieuwe opslagloods. Een oude loods en aangrenzende schuur zullen hiervoor gesloopt worden. De bestaande en beoogde situatie zijn op de volgende pagina weergegeven in figuur 3 en 4.

Figuur 3. Bestaande situatie (bron: Kapteijns Tekenbureau)

Figuur 4. Beoogde situatie (bron: Kapteijns Tekenbureau)

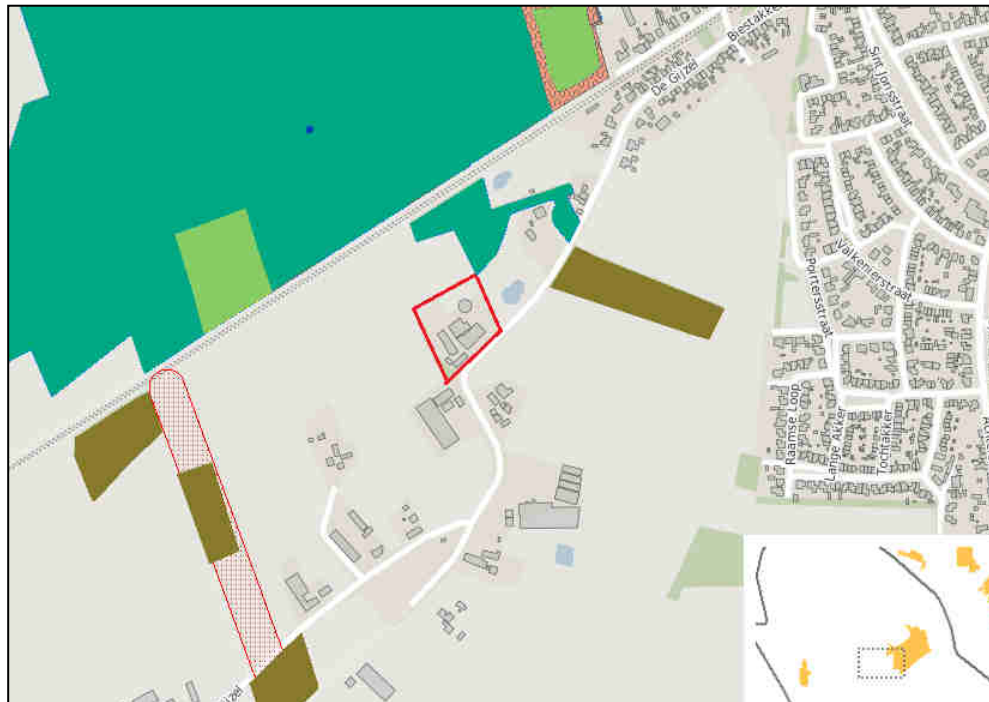
3 Methode

In het kader van deze quickscan heeft een bronnenonderzoek plaatsgevonden waarbij gekeken is naar gebiedsgerichte bescherming en mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten in het plangebied. Er is voor het soortenonderzoek gebruikgemaakt van gegevens van de Nederlandse Databank Flora en Fauna (NDFF), de websites Vlindernet.nl, Libellennet.nl, Waarneming.nl en Telmee.nl en diverse verspreidingsatlassen. De gegevens over vleermuizen, amfibieën, reptielen, vissen, vlinders en libellen zijn onder andere uit dergelijke atlassen afkomstig.

Voor de gebiedsgerichte bescherming is gekeken naar de aanwezigheid van relevante natuurterreinen in de omgeving. De ligging van Natuurbeschermingswet 1998 gebieden (o.a. Habitat- en Vogelrichtlijngebieden) en het NNN in de nabijheid van het plangebied zijn onderzocht.

Daarnaast heeft een veldbezoek plaatsgevonden waarbij alle op de locatie aanwezige biotopen zijn opgenomen. De aanwezigheid van deze biotopen vormt de basis voor de mogelijkheid tot het voorkomen van beschermde soorten. Naast de biotopen zijn directe en indirecte aanwijzingen opgenomen die duiden op het voorkomen van beschermde soorten. Dergelijke aanwijzingen zijn bijvoorbeeld het fysiek aantreffen van exemplaren van soorten en het aantreffen van holen, uitwerpselen, prooi-resten, vraat-, loop- en veegsporen. Deze waarnemingen zijn bij de beoordeling betrokken. De aanwezige biotopen zijn vergeleken met de habitateisen van beschermde planten- en diersoorten. Op basis van deze vergelijking is beoordeeld welke van deze soorten in het plangebied kunnen voorkomen. Een eenmalig veldbezoek is nadrukkelijk geen volledige inventarisatie. Dat betekent dat op basis van een eenmalig veldbezoek het voorkomen van soorten niet per definitie is uit te sluiten. De bevindingen van het veldbezoek en het literatuuronderzoek zijn vervolgens gebundeld in deze rapportage.

Het veldbezoek dat voor dit onderzoek is uitgevoerd, heeft plaatsgevonden op 19 november 2015 in de ochtend onder de volgende weersomstandigheden: droog, bewolkt, matige wind en circa 4 °C.

Figuur 6. Plangebied (rood omlijnd) ten opzichte van NNN (bron: kaartbank.brabant.nl)

Effectbeoordeling

Aangezien het plangebied buiten het Natura 2000-gebied ligt, kunnen alleen effecten optreden op het gebied middels externe werking. Gezien de aard van de voorgenomen plannen, vormverandering van het bouwvlak, en het tussenliggende bosgebied, zijn negatieve effecten uit te sluiten. De nieuwe loods zal evenals de oude, dienst doen als opslagruimte voor machines.

Het plangebied is buiten het Natuurnetwerk Nederland gelegen. De nieuwe loods zal dichterbij het Natuurnetwerk Nederland komen te staan dan de huidige. De aanleg van een grondwal op de noordgrens en de noordoosthoek van het plangebied zal eventuele invloeden van licht of geluid verminderen richting het Natuurnetwerk Nederland. Dankzij deze maatregel kunnen negatieve effecten worden uitgesloten.

Conclusie

De voorgenomen plannen zullen geen negatieve effecten hebben op het Natura 2000-gebied vanwege de aard van de voorgenomen plannen. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied ligt op ongeveer 1,7 kilometer afstand van het plangebied en betreft de "Loonse en Drunense Duinen en Leemkuilen".

Het plangebied ligt niet binnen het Natuurnetwerk Nederland. Dankzij de aanleg van een grondwal kunnen negatieve effecten hierop worden uitgesloten.

4.2 Beschermde soorten

Deze paragraaf beschrijft het mogelijk voorkomen van beschermde soorten in het plangebied. Per soortgroep wordt beschreven welke soorten worden verwacht, wat de mogelijke effecten van de ingreep zijn en of er mitigerende maatregelen nodig zijn.

4.2.1 Flora

Door agrarisch gebruik zijn de omstandigheden in het plangebied voedselrijk. Het bemeste weiland wordt begraast door paarden (foto 3). Langs de oostelijk gelegen sloot groeit met name braam en stinkende gouwe (foto 6). De westelijk gelegen sloot is recent opgeschoond (foto 7). Aanwezige grondwallen zijn begroeid met onder andere brandnetel en zuring (foto 4 en 8). De planten die in het plangebied voorkomen zijn algemeen voorkomende soorten. Het voorkomen van beschermde plantensoorten in het plangebied kan redelijkerwijs worden uitgesloten.

Conclusie

De omstandigheden in het plangebied zijn door intensief agrarisch gebruik voedselrijk. Het voorkomen van beschermde plantensoorten in het plangebied kan worden uitgesloten.

4.2.2 Vlinders en libellen

Uit gegevens van de NDFF, de atlas De dagvlinders van Nederland (Bos et al. 2006) en de website Vlindernet.nl blijkt dat op een afstand van één tot vijf kilometer van het plangebied de beschermde vlindersoorten donker pimpernelblauwtje, heideblauwtje, keizersmantel, pimpernelblauwtje en rouwmantel (alle FFtabel 3) voorkomen. Op een afstand van vijf tot tien kilometer van het plangebied is de beschermde vlindersoort veldparelmoervlinder (FFtabel 3) waargenomen.

Bevindingen van het veldbezoek tonen aan dat er in het plangebied geen geschikte biotopen aanwezig zijn voor het voorkomen van beschermde dagvlindersoorten. Beschermde dagvlinders hebben specifieke habitateisen; het plangebied voldoet hier niet aan. Het heideblauwtje komt voor op de heide. De rouwmantel heeft open bos met wilgen nodig. In het plangebied komt geen heide of wilg voor. De keizersmantel heeft grote aantallen viooltjes nodig als waardplant, er kan redelijkerwijs worden uitgesloten dat deze voorkomen in het plangebied. Het donker pimpernelblauwtje is uit Nederland verdwenen geweest en geïntroduceerd. Echter, momenteel komt de soort in Noord-Brabant niet meer voor (vlinderstichting). Het pimpernelblauwtje is geïntroduceerd in het natuurgebied Moerputten, gelegen nabij 's-Hertogenbosch, en heeft zeer specifieke habitateisen waardoor het voorkomen van pimpernelblauwtje in het plangebied kan worden uitgesloten.

Uit gegevens van de NDFF, de atlas De Nederlandse libellen (Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie, 2002) en de website Libellenet.nl blijkt dat in de omgeving van het plangebied, op een afstand van vijf tot tien kilometer, de beschermde libelsoort gevlekte witsnuitlibel (FFtabel 3) voorkomt. Het habitat van de gevlekte witsnuitlibel bestaat uit laagveenmoeras en vegetatierijke vennen. Het plangebied voldoet hier niet aan. Het voorkomen van de gevlekte witsnuitlibel in het plangebied kan redelijkerwijs worden uitgesloten.

Het is mogelijk dat algemene vlinder- en libelsoorten foerageer- en voortplantingsgebied vinden in het plangebied.

Conclusie

Het voorkomen van beschermde soorten dagvlinders of libelsoorten in het plangebied kan worden uitgesloten.

4.2.3 *Mieren, kevers en slakken*

Beschermde soorten mieren en houtkevers zijn afhankelijk van bijzondere habitattypen als oude (naald)bossen. Deze biotopen zijn niet aanwezig in het plangebied.

Op een afstand van vijf tot tien kilometer van het plangebied komt de beschermde waterkever Gestreepte waterroofkever voor. Uit gegevens van Telmee.nl en Eis-Nederland blijkt dat de gestreepte waterroofkever in Noord-Brabant enkel voorkomt in de Oisterwijkse Vennen, gelegen op ongeveer vijf kilometer van het plangebied. Het voorkomen van beschermde waterkevers in het plangebied kan worden uitgesloten.

Beschermde slakkensoorten komen niet voor in de omgeving van het plangebied.

Conclusie

Het voorkomen van beschermde soorten mieren, kevers en slakken in het plangebied kan worden uitgesloten.

4.2.4 *Vissen*

Er zijn geen werkzaamheden aan de sloten grenzend aan het plangebied voorzien, waardoor negatieve effecten op beschermde vissen uitgesloten kunnen worden.

Conclusie

Er kan worden uitgesloten dat er negatieve effecten optreden ten aanzien van beschermde vissoorten.

4.2.5 *Reptielen en amfibieën*

Volgens gegevens van de NDFF en de verspreidingskaarten in het boek 'De amfibieën en reptielen van Nederland' (Creemers et al. 2009) komen in de omgeving van het plangebied de amfibieënsoorten; kleine watersalamander, gewone pad, bruine kikker, bastaardkikker (alle FFtabel 1), Alpenwatersalamander (FFtabel 2), boomkikker, heikikker, kamsalamander, poelkikker, rugstreeppad en vinpootsalamander (alle FFtabel 3) voor.

Volgens deze bronnen komen in de omgeving van het plangebied de beschermde reptielen; levendbarende hagedis (FFtabel 2) en hazelworm (FFtabel 3) voor.

De sloten grenzend aan het plangebied kunnen voortplantingsbiotoop vormen voor amfibieën van FFtabel 1. Het plangebied vormt mogelijk landhabitat voor amfibieën van FFtabel 1.

Voor zwaarder beschermde, meer kritische soorten is het zeer onwaarschijnlijk dat deze het geasfalteerde deel binnen het plangebied gebruiken als landhabitat. Echter, de ruigere groene randen van het plangebied kunnen wel geschikt landhabitat vormen.

De Alpenwatersalamander (FFtabel 2) komt voor op een afstand van één tot vijf kilometer van het plangebied en is niet kritisch ten opzichte van water (Creemers & van Delft, 2009). Er kan dan ook niet uitgesloten worden dat de Alpenwatersalamander voorkomt in en langs de sloten grenzend aan het plangebied. Op het land is het redelijkerwijs uit te sluiten dat de Alpenwatersalamander voorkomt op het geasfalteerde gedeelte van het plangebied. Echter, de ruigere groene locaties binnen het plangebied bieden Alpenwatersalamander mogelijkheden te schuilen onder bijvoorbeeld lage struiken, bladeren, hout of stenen.

De sloten grenzend aan het plangebied voldoen niet aan de eisen die de boomkikker (FFtabel 3) aan zijn voortplantingswater stelt. Voortplantingswater van de boomkikker dient te bestaan uit stilstaand water met een open ligging en veel onderwater- en oevervegetatie. De boomkikker komt enkel in de directe omgeving van zijn voortplantingswater voor (RAVON). Het voorkomen van de boomkikker in het plangebied kan worden uitgesloten.

Binnen vijf kilometer van het plangebied is de beschermde heikikker (FFtabel 3) waargenomen. De heikikker komt vooral voor op vochtige heideterreinen. Vochtige grond en veenvorming is een belangrijk element in het leefgebied van de heikikker (RAVON). De heikikker wordt bijna nooit aangetroffen in intensief agrarisch gebied of nabij bebouwing (Creemers & van Delft, 2009). Het voorkomen van heikikker kan redelijkerwijs worden uitgesloten.

De kamsalamander (FFtabel 3) komt met name voor in dieper water op landgoederen, beekdalen en rivierengebieden (Creemers & van Delft, 2009). De sloten rond het plangebied zijn zeer ondiep en vallen soms plaatselijk droog. Het voorkomen van de kamsalamander in en rond het plangebied kan redelijkerwijs worden uitgesloten.

De poelkikker (FFtabel 3) is waargenomen op een afstand van vijf tot tien kilometer van het plangebied. Volgens de soortenstandaard poelkikker komt de soort onder ander voor in halfnatuurlijke landschappen en wordt hij soms in weilanden waargenomen (RVO, 2014). De sloot op de oostgrens met het plangebied kan geschikt voortplantingswater vormen voor de poelkikker. De poelkikker kan bijvoorbeeld overwinteringslocaties vinden in muizenholletjes in het weiland of de grondwallen. Er kan dan ook niet uitgesloten worden dat het plangebied onderdeel van het landhabitat van de poelkikker vormt.

Uit het veldbezoek blijkt dat in het plangebied geschikte biotopen ontbreken voor de pioniersoort rugstreeppad (FFtabel 3), zijn voorkomen in het

plangebied kan dan ook worden uitgesloten. Deze soort heeft een voorkeur voor zandige terreinen met een betrekkelijk hoge dynamiek. Er ontbreken losse zandige vergraafbare locaties in het plangebied voor de rugstreeppad. De grondwallen die in het plangebied aanwezig zijn, zijn allen begroeid met vegetatie. Bij de werkzaamheden in het gebied is het aan te bevelen rekening te houden met de rugstreeppad, aangezien deze pioniersoort snel gebieden kan koloniseren.

Vinpootsalamanders (FFtabel 3) komen hooguit op 400 meter van het voortplantingswater voor (Creemers & Van Delft, 2009). Dit voortplantingswater vindt de vinpootsalamander vooral in het heuvellandschap of in voedselarme en zure heidegebieden en –vennen. Aangezien dit habitat niet aanwezig is binnen de directe voedselrijke omgeving van het plangebied kan het voorkomen van de vinpootsalamander redelijkerwijs worden uitgesloten.

Levendbarende hagedis (FFtabel 2) komt voor op een afstand van één tot vijf kilometer van het plangebied. Levendbarende hagedis kan op veel verschillende locaties voorkomen, maar niet op het asfalt. Meestal bestaat het habitat uit heide, hoogveen, wegbermen en ruigtes (Creemers & Van Delft, 2009). Aangezien delen van het plangebied hier aan voldoen kan het voorkomen van de levendbarende hagedis in de randen van het plangebied niet worden uitgesloten.

De mogelijkheid bestaat dat de hazelworm (FFtabel 3) voorkomt in het bosje aan de overzijde van de oostelijk gelegen sloot. Echter, het plangebied zelf, het asfalt, de gebouwen en het weiland zijn ongeschikt habitat voor de hazelworm. Hazelworm kan hier onvoldoende dekking vinden. Doordat de locatie voor de te bouwen loods geïsoleerd ligt ten opzichte van het bosje, door tussenliggend weiland en asfalt, kan het voorkomen van hazelworm hier worden uitgesloten. Echter, het voorkomen van hazelworm in de oostrand van het plangebied kan niet worden uitgesloten. De mogelijkheid bestaat dat hazelworm hier incidenteel voorkomt.

Effectbeoordeling

Er zijn geen werkzaamheden aan de sloten voorzien waardoor negatieve effecten op voortplantingshabitat van amfibieën kan worden uitgesloten. Het plangebied vormt geschikt landhabitat voor amfibieën van FFtabel 1, de Alpenwatersalamander (FFtabel 2), poelkikker (FFtabel 3) en mogelijk vormen de randen van het plangebied leefgebied van de levendbarende hagedis (FFtabel 2) en hazelworm (FFtabel 3). Door de voorgenomen werkzaamheden wordt het landhabitat van amfibieën van FFtabel 1, Alpenwatersalamander en poelkikker en het leefgebied van de levendbarende hagedis en hazelworm mogelijk verstoord.

Indien rugstreeppadden (FFtabel 3) de bouwlocatie koloniseren kunnen de werkzaamheden negatieve effecten hebben op deze soort.

Mitigerende maatregelen

Voor de soorten uit FFtabel 1 geldt een algehele vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkelingen. Het is niet noodzakelijk mitigerende maatregelen te nemen voor deze soorten.

Om te voorkomen dat er negatieve effecten optreden ten aanzien van de Alpenwatersalamander en levendbarende hagedis (FFtabel 2) dient er gewerkt te worden volgens een goedgekeurde gedragscode, zoals de Gedragscode Flora- en Faunawet voor waterschappen. Daarin staat vermeld dat het verwijderen van bovengrond en andere graafwerkzaamheden plaats dienen te vinden buiten de overwinteringsperiode van de soorten (1 november – 1 april). Ook dienen bouwactiviteiten met name overdag plaats te vinden, om verstoring door licht te voorkomen.

Ook voor de poelkikker (FFtabel 3) kan met deze maatregelen voorkomen worden dat er negatieve effecten optreden. Door het verwijderen van de grondwallen en het asfalteren van het grasland buiten de overwinteringsperiode van de poelkikker uit te voeren wordt voorkomen dat overwinterende poelkikkers negatieve effecten van de werkzaamheden ondervinden. De overwinteringsperiode van de poelkikker loopt van half oktober tot en met half april. In de nieuwe situatie zullen nieuwe grondwallen aangelegd worden in het plangebied en er blijft voldoende weiland met muizenholletjes beschikbaar in de directe omgeving van de sloot om de functionaliteit van het landhabitat binnen het eventueel aanwezige leefgebied van de poelkikker te kunnen garanderen.

Door werkzaamheden in de oostrand van het plangebied uit te voeren tijdens de minst kwetsbare periode van de hazelworm (FFtabel 3) kan er uitgesloten worden dat er negatieve effecten optreden ten aanzien van de beschermde reptielsoort hazelworm (FFtabel 3) die hier mogelijk incidenteel voorkomt. De minst kwetsbare periode van de hazelworm loopt van juli tot en met september. Voor de hazelworm geldt dat de geschiktheid van het plangebied met de voorgenomen plannen voor deze soort wordt verbeterd. De aanleg van deels een bredere groenstrook en deels een grondwal in de oostrand van het plangebied heeft positieve effecten tot gevolg voor de hazelworm.

Tip: Om te voorkomen dat rugstreeppadden de bouwlocatie koloniseren dient te worden voorkomen dat er zandhopen liggen of dienen deze met plastic te worden afgedekt. Daarnaast moet zoveel mogelijk worden voorkomen dat er plassen (bijvoorbeeld water in rijsporen) aanwezig zijn in het plangebied.

Conclusie

De voorgenomen plannen hebben mogelijk een negatief effect op het landhabitat van amfibieën van FFtabel 1. Voor de soorten uit FFtabel 1 geldt een algehele vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkelingen. Het is niet noodzakelijk mitigerende maatregelen te nemen voor deze soorten.

Mogelijk komen in het plangebied de beschermde levendbarende hagedis (FFtabel 2) en Alpenwatersalamander (FFtabel 2) voor. Om te voorkomen dat er negatieve effecten optreden ten aanzien van levendbarende hagedis en

Alpenwatersalamander dient gewerkt te worden, volgens een goedgekeurde gedragscode, in de periode april t/m oktober.

Om te voorkomen dat er negatieve effecten optreden ten aanzien van poelkikker (FFtabel 3), die mogelijk tijdens de overwinteringsperiode voorkomt op het land in het plangebied, dienen werkzaamheden aan de bodem plaats te vinden in de periode half april tot en met half oktober. In de nieuwe situatie dienen nieuwe grondwallen aangelegd te worden in het plangebied.

Om negatieve effecten te voorkomen ten aanzien van hazelworm (FFtabel 3), die mogelijk incidenteel voorkomt in de oostrand van het plangebied, dienen de werkzaamheden aldaar plaats te vinden in de maanden juli tot en met september. Met de voorgenomen plannen verbetert de situatie van het plangebied voor de hazelworm.

4.2.6 Vogels

Het plangebied is geschikt als foerageergebied voor algemene vogelsoorten. Deze soorten kunnen broedgebied vinden in de bomen en struiken binnen het plangebied en daar omheen.

Tijdens het veldbezoek zijn geen (sporen van) vaste rust- en verblijfplaatsen van jaarrond beschermde vogelsoorten aangetroffen in het plangebied. In de te slopen loods zijn twee nesten van houtduif waargenomen. Tevens is in een nieuwe (niet te slopen) loods een boerenwaluwnest aanwezig.

Het plangebied kan onderdeel vormen van het foerageergebied van kerkuil, en/of steenuil. Uit de gegevens van waarneming.nl blijkt dat steenuil en kerkuil zijn waargenomen ter hoogte van Laar. De dichtstbijzijnde waarneming van kerkuil bij het plangebied was volgens waarneming.nl in 2008 op de kruising van De Gijzel en Gijzelsestraat.

Volgens gegevens van de NDFF komt huismus binnen één kilometer van het plangebied voor. Er zijn echter geen huismussen waargenomen tijdens het veldbezoek. Er kan dan ook redelijkerwijs worden uitgesloten dat het plangebied het leefgebied van de huismus vormt.

Effectbeoordeling

Indien er beplanting wordt verwijderd hebben de voorgenomen plannen mogelijk een negatief effect op het foerageer- en broedgebied van algemene vogelsoorten. Het slopen van de loods zal een negatief effect hebben op de daar broedende houtduiven. In de omgeving blijft echter voldoende gelijksoortig foerageer- en broedgebied bestaan. Daarmee is het effect van de voorgenomen plannen op het foerageer- en broedgebied van algemene vogelsoorten verwaarloosbaar.

Het plangebied vormt mogelijk onderdeel van het grotere foerageergebied van kerkuil en/of steenuil. Aangezien het plangebied een klein deel van dit foerageergebied betreft en er ruim voldoende alternatieve foerageergebieden aanwezig zijn in de omgeving, zijn effecten op foerageergebied van kerkuil en/of steenuil uit te sluiten.

Mitigerende maatregelen

Voor de algemeen voorkomende vogelsoorten geldt dat, indien exemplaren aan het broeden zijn, het snoeien van bomen en struiken, verwijderen van

begroeiing, kappen van bomen en het slopen van de loods niet kan plaatsvinden zonder deze dieren te verstoren. Door deze werkzaamheden buiten het broedseizoen van vogels uit te voeren, wordt voorkomen dat er negatieve effecten zullen optreden ten aanzien van algemeen voorkomende vogelsoorten. Het broedseizoen loopt globaal van half maart tot en met half juli.

Conclusie

Het plangebied is geschikt als foerageergebied voor algemene vogelsoorten (FFtabel vogels). Deze vogelsoorten vinden broedgebied in de bomen en struiken die in het plangebied aanwezig zijn, evenals in de te slopen loods. Doordat in de directe omgeving voldoende foerageer- en broedgebied blijft bestaan treedt geen negatief effect op. Als het eventueel verwijderen van bomen en struiken en de loods buiten het broedseizoen plaatsvindt, wordt voorkomen dat er negatieve effecten optreden ten aanzien van algemeen voorkomende vogelsoorten.

Het plangebied vormt mogelijk onderdeel van het grotere foerageergebied van kerkuil en/of steenuil. Aangezien het plangebied slechts een klein deel van dit foerageergebied zou betreffen en er ruim voldoende alternatieve foerageergebieden aanwezig zijn in de omgeving, zijn effecten op foerageergebied van kerkuil en/of steenuil uit te sluiten.

4.2.7 Zoogdieren

Vleermuizen

Uit de Atlas van de Nederlandse vleermuizen en Korsten en Regelink (2010) blijkt dat de soorten gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis, laatvlieger, gewone grootoorvleermuis, grijze grootoorvleermuis, watervleermuis, franjestaart en baardvleermuis (alle FFtabel 3) voorkomen in de omgeving van het plangebied.

Het plangebied is geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. In het plangebied ontbreken lijnvormige groenstructuren die zouden kunnen functioneren als belangrijke vliegroute voor vleermuizen. De bomen die in het plangebied aanwezig zijn bieden geen mogelijkheden voor verblijfplaatsen van vleermuizen. De te slopen loods en aangrenzende schuur zijn vanwege de constructie niet geschikt voor verblijfplaatsen van vleermuizen. Deze gebouwen bieden onvoldoende geïsoleerde schuilmogelijkheden. De woonboerderij daarentegen biedt wel mogelijkheden voor verblijfplaatsen van vleermuizen. Vleermuizen kunnen het gebouw betreden via kieren en spleten of bijvoorbeeld verblijven achter de luiken. Indien er werkzaamheden aan de woonboerderij voorzien zijn dient hier rekening mee gehouden te worden.

Overige zoogdieren

Het plangebied kan (onderdeel van) het leefgebied vormen van soorten als vos, ree, mol, konijn, egel en diverse algemene muizensoorten (alle FFtabel 1).

Uit gegevens van de NDFF blijkt dat in de omgeving van het plangebied de volgende beschermde zoogdiersoorten voorkomen: eekhoorn, edelhert, steenmarter (alle FFtabel 2), das en waterspitsmuis (beide FFtabel 3).

Uit de verspreidingskaart van Telmee.nl blijkt dat de waterspitsmuis in de periode 2000 – 2015 niet waargenomen is in de directe omgeving van het plangebied. De waterspitsmuis komt voor in en langs schoon, niet te voedselrijk, vrij snel stromend tot stilstaand water met een behoorlijk ontwikkelde watervegetatie en ruig begroeide oevers (www.zoogdiervereniging.nl). Gezien de vegetatie in en rond de sloten zijn de sloten die grenzen aan het plangebied slechts matig geschikt voor waterspitsmuis. Het leefgebied van de waterspitsmuis is langgerekt en loopt evenwijdig aan een oever. Het grasland in het plangebied is ongeschikt voor het voorkomen van waterspitsmuis, omdat schuilmogelijkheden ontbreken. Het voorkomen van waterspitsmuis in het plangebied is daarom uit te sluiten. Indien de waterspitsmuis voorkomt in de sloten grenzend aan het plangebied, zal deze zijn voorkomen beperken tot de slootkanten en niet voorkomen op het land in het plangebied.

Het edelhert is waargenomen op meer dan vijf kilometer van het plangebied. Het edelhert komt van nature niet voor in de omgeving van het plangebied. Waarschijnlijk is het edelhert waargenomen binnen een omheinde omgeving. Het voorkomen van het edelhert in het plangebied kan worden uitgesloten.

Er zijn geen nesten van eekhoorn aanwezig in het plangebied. Mogelijk zijn de eiken ten westen van het woonhuis of de bosschage ten oosten van het plangebied geschikt leefgebied voor eekhoorn. Hier zijn echter geen werkzaamheden aan voorzien. Het is redelijkerwijs uit te sluiten dat eekhoorn gebruik maakt van het plangebied.

Steenmarter (FFtabel 2) is waargenomen op een afstand van vijf tot tien kilometer van het plangebied. De afgelopen 15 jaar is geen melding van steenmarter gedaan in de directe omgeving van het plangebied in waarneming.nl of telmee.nl. Een steenmarter laat veel sporen achter op zijn verblijfplaats, zoals uitwerpselen en kadaverrestanten. Er zijn geen sporen van steenmarter waargenomen in de te slopen loods en schuur. Het voorkomen van een vaste rust- en verblijfplaats van steenmarter in de gebouwen die gesloopt zullen worden kan redelijkerwijs worden uitgesloten. Mogelijk maakt het plangebied onderdeel uit van het grotere foerageergebied van steenmarter.

Uit het bureauonderzoek blijkt dat de das (FFtabel 3) voorkomt binnen één kilometer van het plangebied. Mogelijk vormt het weiland binnen het plangebied onderdeel van het grotere foerageergebied van de das. Er zijn echter geen sporen of verblijfplaatsen van dassen aangetroffen in het plangebied.

Effectbeoordeling

Het plangebied is geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. De voorgenomen ontwikkeling zal geen negatief effect hebben op de functie van het plangebied als foerageergebied.

Een aantal grondgebonden zoogdieren van FFtabel 1 benut het plangebied als (onderdeel van hun) leefgebied. De voorgenomen ontwikkeling heeft een negatief effect op deze soorten doordat het leefgebied wordt aangetast.

Mogelijk vormt het plangebied onderdeel van het foerageergebied van steenmarter (FFtabel 2). De inrichting van het plangebied wijzigt. Er zullen echter nieuwe groene elementen, zoals bosschages en grondwallen, worden aangelegd in de nieuwe situatie waardoor het plangebied voor een deel geschikt zal blijven als foerageergebied steenmarter. In de directe omgeving is tevens voldoende geschikt foerageergebied voor steenmarter aanwezig in de vorm van weilanden en bosschages. Hierdoor kan worden uitgesloten dat er met de voorgenomen plannen negatieve effecten zullen optreden ten aanzien van de functionaliteit van het leefgebied van steenmarter.

Mogelijk vormt een deel van het plangebied onderdeel van het potentieel foerageergebied van de das (FFtabel 3). Het weiland en de grondwallen kunnen geschikt foerageergebied vormen. Met de voorgenomen ontwikkeling neemt het potentieel foerageergebied af in oppervlakte, maar blijft het plangebied deels geschikt als foerageergebied voor de das, doordat nieuwe elementen, zoals grondwallen en een bosschage, aangelegd zullen worden. Aangezien het plangebied een klein deel van het potentiële foerageergebied betreft en er ruim voldoende alternatieve foerageergebieden aanwezig zijn in de omgeving kunnen negatieve effecten op de das redelijkerwijs worden uitgesloten.

Mitigerende maatregelen

Voor de soorten van FFtabel 1 geldt in het kader van ruimtelijke ontwikkeling een algehele vrijstelling. Het is derhalve niet noodzakelijk om mitigerende maatregelen te nemen voor de zoogdiersoorten van FFtabel 1.

Conclusie

Het plangebied is geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. De voorgenomen ontwikkeling heeft hierop geen negatief effect. Verblijfplaatsen van vleermuizen zijn uit te sluiten.

Het plangebied is voor een aantal grondgebonden zoogdieren van FFtabel 1 geschikt als (onderdeel van hun) leefgebied. Voor de soorten van FFtabel 1 geldt in het kader van ruimtelijke ontwikkeling een algehele vrijstelling. Het is derhalve niet noodzakelijk om mitigerende maatregelen te nemen voor de zoogdiersoorten van FFtabel 1.

Mogelijk vormt een deel van het plangebied onderdeel van het potentieel foerageergebied van steenmarter (FFtabel 2) en das (FFtabel 3). Met de voorgenomen ontwikkeling neemt het potentieel foerageergebied af in oppervlakte, maar blijft het plangebied deels geschikt als foerageergebied

voor beide soorten. De kwaliteit van het plangebied als foerageergebied wordt gewaarborgd door de nieuwe aanleg van grondwallen en een bosschage. Aangezien er bovendien ruim voldoende alternatieve foerageergebieden aanwezig zijn in de directe omgeving kunnen negatieve effecten op steenmarter en das redelijkerwijs worden uitgesloten.

5 Conclusies

Beschermde gebieden

De voorgenomen plannen zullen geen negatieve effecten hebben op Natura 2000-gebieden vanwege de aard van de voorgenomen plannen. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied ligt op ongeveer 1,7 kilometer afstand van het plangebied en betreft de “Loonse en Drunense Duinen en Leemkuilen”.

Het plangebied ligt niet binnen het Natuurnetwerk Nederland. De aanleg van een grondwal op de noordgrens en de noordoosthoek van het plangebied zal eventuele invloeden van licht of geluid afkomstig van het bedrijf verminderen richting het Natuurnetwerk Nederland. Negatieve effecten kunnen worden uitgesloten.

Beschermde soorten

In het plangebied komen mogelijk verschillende beschermde soorten voor die vermeld staan in de tabellen van de Flora- en faunawet, zie tabel 1 op pagina 25.

Soorten van FFtabel 1

Mogelijk wordt het plangebied gebruikt door enkele grondgebonden zoogdieren en amfibieën die zijn opgenomen in FFtabel 1. De voorgenomen plannen hebben negatieve effecten tot gevolg voor het leefgebied van deze soorten. Voor de soorten van FFtabel 1 geldt een algehele vrijstelling bij het uitvoeren van ruimtelijke ontwikkelingen. Het is derhalve niet nodig mitigerende maatregelen te nemen voor de soorten van FFtabel 1.

Soorten van FFtabel 2

Mogelijk komt in het plangebied de beschermde levendbarende hagedis (FFtabel 2) en Alpenwatersalamander (FFtabel 2) voor. Om te voorkomen dat er negatieve effecten optreden ten aanzien van levendbarende hagedis en Alpenwatersalamander dient gewerkt te worden, volgens een goedgekeurde gedragscode, zoals de Gedragscode Flora- en Faunawet voor waterschappen, in de periode april t/m oktober.

Mogelijk vormt een deel van het plangebied onderdeel van het potentieel foerageergebied van steenmarter (FFtabel 2). Met de voorgenomen ontwikkeling neemt het potentieel foerageergebied af in oppervlakte, maar blijft het plangebied deels geschikt als foerageergebied. De kwaliteit van het plangebied als foerageergebied wordt gewaarborgd door de nieuwe aanleg van grondwallen en een bosschage. Aangezien er bovendien ruim voldoende alternatieve foerageergebieden aanwezig zijn in de directe omgeving kunnen negatieve effecten op steenmarter redelijkerwijs worden uitgesloten.

Soorten van FFtabel 3

Om te voorkomen dat er negatieve effecten optreden ten aanzien van poelkikker (FFtabel 3), die mogelijk tijdens de overwinteringsperiode voorkomt op het land in het plangebied, dienen werkzaamheden aan de bodem plaats te vinden in de periode half april tot en met half oktober. In de beoogde situatie dienen nieuwe grondwallen aangelegd te worden in het plangebied.

Om negatieve effecten te voorkomen ten aanzien van hazelworm (FFtabel 3), die mogelijk incidenteel voorkomt in de oostrand van het plangebied, dienen de werkzaamheden aldaar plaats te vinden in de maanden juli tot en met september. Met de voorgenomen plannen verbetert de situatie van het plangebied voor de hazelworm.

Het plangebied is geschikt als foerageergebied voor vleermuizen (FFtabel 3). De voorgenomen ontwikkeling zal geen negatief effect hebben op de functie van het plangebied als foerageergebied.

Mogelijk vormt een deel van het plangebied onderdeel van het potentieel foerageergebied van das (FFtabel 3). Met de voorgenomen ontwikkeling neemt het potentieel foerageergebied af in oppervlakte, maar blijft het plangebied deels geschikt als foerageergebied. De kwaliteit van het plangebied als foerageergebied wordt gewaarborgd door de nieuwe aanleg van grondwallen en een bosschage. Aangezien er bovendien ruim voldoende alternatieve foerageergebieden aanwezig zijn in de directe omgeving kunnen negatieve effecten op das redelijkerwijs worden uitgesloten.

Soorten van FFtabel vogels

Het plangebied is geschikt als foerageergebied voor algemene vogelsoorten (FFtabel vogels). Deze vogelsoorten vinden broedgebied in de bomen en struiken die in het plangebied aanwezig zijn, evenals in de te slopen loods. Doordat in de directe omgeving voldoende foerageer- en broedgebied blijft bestaan treedt geen negatief effect op. Als het eventueel verwijderen van bomen en struiken en de loods buiten het broedseizoen plaatsvindt, wordt voorkomen dat er negatieve effecten optreden ten aanzien van algemeen voorkomende vogelsoorten.

Het plangebied vormt mogelijk onderdeel van het grotere foerageergebied van kerkuil en/of steenuil. Aangezien het plangebied slechts een klein deel van dit foerageergebied zou betreffen en er ruim voldoende alternatieve foerageergebieden aanwezig zijn in de omgeving, zijn effecten op foerageergebied van kerkuil en/of steenuil uit te sluiten. Er zijn geen jaarrond beschermde nesten aangetroffen in het plangebied.

Tabel 1. Overzicht mogelijk aanwezige en aangetroffen beschermde soorten

Soort(groep)	Bescherming	Functie plangebied	Mogelijk effect	Ontheffing nodig	Maatregelen
Amfibieën	FFtabel 1	Landhabitat	Ja	Nee	-
Grondgebonden zoogdieren	FFtabel 1	Leef- en foerageergebied	Ja	Nee	-
Alpenwatersalamander	FFtabel 2	Landhabitat	Ja	Nee, op voorwaarde dat gewerkt wordt volgens een goedgekeurde gedragscode.	Graafwerk uitvoeren van april t/m oktober
Levendbarende hagedis	FFtabel 2	Leefgebied	Ja	Nee, op voorwaarde dat gewerkt wordt volgens een goedgekeurde gedragscode.	Graafwerk uitvoeren van april t/m oktober
Steenmarter	FFtabel 2	Foerageergebied	Nee	Nee	-
Poelkikker	FFtabel 3	Landhabitat	Ja	Nee, op voorwaarde dat gewerkt wordt buiten de overwinteringsperiode	Graafwerk uitvoeren van half april t/m half oktober en aanleg grondwal
Hazelworm	FFtabel 3	Leefgebied	Ja	Nee, op voorwaarde dat gewerkt wordt in de minst kwetsbare periode van de soort	Werkzaamheden in oostrand uitvoeren van juli t/m september
Vleermuizen	FFtabel 3	Foerageergebied	Nee	Nee	-
Das	FFtabel 3	Potentieel foerageergebied	Nee	Nee	-
Vogels	Vogels (nest niet jaarrond beschermd)	Foerageer- en broedgebied	Ja	Nee, op voorwaarde uitvoeren maatregelen	Verwijderen en/of snoeien van begroeiing en slopen van de loods buiten het broedseizoen
Kerkuil en steenuil	Vogels (nest jaarrond beschermd)	Foerageergebied	Nee	Nee	-

Geraadpleegde bronnen

Literatuur

- + Bos F., M. Bosveld, D. Groenendijk, C. van Swaay, I. Wynhoff, De Vlinderstichting, 2006. De dagvlinders van Nederland, verspreiding en bescherming (Lepidoptera: Hesperioidea, Papilionoidea). Nederlandse Fauna 7. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.
- + Creemers R.C.M. & J.J.C.W. van Delft (RAVON) (redactie). 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland, Nederlandse Fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey Nederland, Leiden.
- + Korsten, E. en Regelink J.R. Herkennen van potentiële vleermuiswaarden: in het kader van quickscans en andere ecologisch vooronderzoek. Zoogdiervereniging- rapport 2010.44. Zoogdiervereniging, Nijmegen.
- + Limpens, H., K. Mostert, W. Bongers, 1997. Atlas van de Nederlandse vleermuizen, onderzoek naar verspreiding en ecologie. KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- + Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, Brochure: Buiten aan het werk? Houd tijdig rekening met beschermde dieren en planten, 22 februari 2005.
- + Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie, 2002. De Nederlandse libellen (Odonata). Nederlandse Fauna 4. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.
- + Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, december 2014. Soortenstandaard das, Versie 2.0.
- + Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, december 2014. Soortenstandaard poelkikker, Versie 2.0.
- + Unie van Waterschappen, Gedragscode Flora- en Faunawet voor Waterschappen

Internet

- + kaartbank.brabant.nl/viewer/app/natuurbeheerplan
- + Natura 2000-gebieden
<http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/googlemapszoek2.aspx>, 24-11-2015
- + NDFF - quickscanhulp.nl 24-11-2015 13:21:58
- + www.eis-nederland.nl
- + www.libellennet.nl
- + www.ravon.nl
- + www.soortenbank.nl
- + www.telmee.nl
- + www.vlindernet.nl
- + www.waarneming.nl
- + www.zoogdiervereniging.nl

Bijlage 1 Wet- en regelgeving

Flora- en faunawet

De Flora- en faunawet beschermt soorten, niet individuele planten of dieren, om te voorkomen dat het voortbestaan van de soort in gevaar komt. Alle soorten hebben een eigen rol in het ecosysteem en dragen bij aan de biodiversiteit.

Doelstelling van de Flora- en faunawet is de bescherming en het behoud van in het wild levende planten- en diersoorten. Het uitgangspunt van de wet is het 'Nee, tenzij' principe. Dit betekent dat geen schade mag worden gedaan aan beschermde dieren of planten, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan. Heel vaak gaan activiteiten en de bescherming van soorten prima samen. Soms is het optreden van schade aan beschermde dieren en planten echter onvermijdelijk. In die situaties is het nodig om vooraf te bekijken of hiervoor een vrijstelling geldt, of dat een ontheffing moet worden aangevraagd.

In de Flora- en faunawet geldt een verbod op activiteiten met een schadelijk effect op beschermde soorten. De wet spreekt niet van (ruimtelijke) plannen. Op basis van de onderzoeksplicht (Wro) en de plicht tot het vaststellen van een uitvoerbaar plan dient bij het maken van bestemmingsplannen beoordeeld te worden of er belemmeringen aanwezig zijn voor verlening van een eventuele ontheffing voor de activiteiten in het plan.

Voor ruimtelijke ontwikkelingen is in sommige gevallen een vrijstelling van de verbodsbepalingen uit de Flora- en faunawet van toepassing. Bij de vrijstellingsregeling zijn twee criteria belangrijk: de zeldzaamheid van de aangetroffen soort en de ingrijpendheid van de werkzaamheden. Hoe zeldzamer de soort en hoe ingrijpender de activiteit, hoe strikter de regeling:

- + voor de soorten van FFtabel 1 is geen ontheffing nodig;
- + voor de soorten van FFtabel 2 geldt dat moet worden gewerkt volgens een door de minister goedgekeurde gedragscode. Indien er geen goedgekeurde gedragscode voorhanden is, zijn ook de soorten uit FFtabel 2 ontheffingsplichtig;
- + voor soorten van FFtabel 3 moet altijd ontheffing worden aangevraagd. Deze bescherming geldt ook voor hun vaste rust- en verblijfplaatsen.

De zorgplicht uit artikel 2 blijft echter altijd van toepassing op alle in het wild levende planten en dieren en hun directe leefomgeving.

Natuurbeschermingswet 1998 (bron: Rijksoverheid)

De Natuurbeschermingswet regelt de bescherming van gebieden die als staats- of beschermd natuurmonument zijn aangewezen. Deze juridische status geeft extra bescherming aan bijzonder waardevolle en kwetsbare natuurgebieden. Het belangrijkste onderdeel van de wet is dat er een aparte vergunning nodig is voor activiteiten die mogelijk schadelijk zijn voor het natuurmonument. Het maakt daarbij niet uit waar die activiteiten plaatsvinden, dat kan zowel binnen als buiten het natuurgebied zijn (de zogenaamde 'externe werking'). Op dit moment is ongeveer 300.000 ha natuurgebied aangewezen als staats- of beschermd natuurmonument.

In 2005 is de gewijzigde Natuurbeschermingswet (Nb) 1998 in werking getreden. Daarmee voldoet Nederland aan de eisen van de Europese natuurwetgeving. De wet biedt een beschermingskader voor de flora en fauna binnen de aangewezen beschermde gebieden, de zogenaamde Natura 2000-

gebieden. Hieronder vallen de speciale beschermingszones volgens de Vogel- en Habitatrichtlijn, gebieden die deel uitmaken van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS), beschermde natuurmonumenten en staatsnatuurmonumenten.

De wet bepaalt dat projecten en andere handelingen die de kwaliteit van de habitats kunnen verslechteren of die een verstoring effect kunnen hebben op de soorten, niet mogen plaatsvinden zonder vergunning. Ook plannen moeten getoetst worden op hun gevolgen voor de Natura 2000-gebieden. Dit gebeurt met de habitattoets. De habitattoets is vastgelegd in de Natuurbeschermingswet 1998.

De habitattoets bestaat uit drie onderdelen:

- + oriëntatiefase (en vooroverleg);
- + verslechterings- en verstoringstoets;
- + passende beoordeling.

De oriëntatiefase maakt geen deel uit van de in de wet geregelde procedures. In de praktijk is deze stap nodig. Gezamenlijk met het bevoegd gezag wordt bepaald of goedkeuring van het plan nodig is en welke verdere procedure doorlopen moet worden. Afhankelijk van de kans en omvang van de effecten op een Natura 2000-gebied bestaat de vervolprocedure uit het uitvoeren van een verslechterings- en verstoringstoets, een passende beoordeling of geen enkele toetsing.

Indien er geen kans is op negatieve effecten op een Natura 2000-gebied is geen goedkeuring vanwege de Natuurbeschermingswet nodig.

Als uit de oriëntatiefase is gebleken dat er kans is op significant negatieve effecten voor het Natura 2000-gebied, dient een passende beoordeling te worden uitgevoerd. Indien uit de passende beoordeling blijkt dat er kans is op een significant negatief effect moet aan de volgende criteria worden voldaan:

- + er zijn geen alternatieve oplossingen voor het project die minder of geen negatieve effecten hebben voor het Natura 2000-(deel)gebied;
- + er is sprake van dwingende redenen van groot openbaar belang;
- + er is voorzien in compenserende maatregelen.

Alléén als aan deze voorwaarden wordt voldaan, kan goedkeuring worden verleend.

Indien uit de oriëntatiefase is gebleken dat er een kans is op (niet-significante) negatieve effecten, dient een verslechterings- en verstoringstoets te worden uitgevoerd. Met dit onderzoek wordt bepaald:

- + of deze kans reëel is en
- + of de verslechtering of verstoring aanvaardbaar is.

Natuurnetwerk Nederland (bron: Rijksoverheid)

Natuurgebieden in Nederland zijn erg versnipperd. Het Natuurnetwerk Nederland (voorheen Ecologische Hoofdstructuur) heeft als doel om natuurgebieden te vergroten en met elkaar te verbinden. Door verbindingen tussen natuurgebieden te maken, kunnen planten en dieren zich makkelijker verspreiden over meer gebieden. Hierdoor zijn deze gebieden beter bestand tegen negatieve milieu-invloeden. In grotere natuurgebieden kunnen bovendien meer soorten planten en dieren leven.

Het ruimtelijke beleid voor het Natuurnetwerk Nederland is gericht op behoud en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden. Daarom geldt binnen het Natuurnetwerk Nederland het 'nee, tenzij'-regime. Dit betekent dat nieuwe plannen, projecten of handelingen niet zijn toegestaan indien deze de wezenlijke kenmerken of waarden van het gebied significant aantasten.